

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010725
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010725.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Juhása, v trestnej veci obžalovaného MUDr. C. E., pre prečin ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300 ods. 1 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 01. augusta 2023 v Banskej Bystrici odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/38/2022 zo dňa 24. januára 2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku sa zrušuje rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/38/2022 zo dňa 24. 01. 2023 v celom rozsahu.

Krajský súd rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovaného G.. C. E., nar. XX. XX. XXXX v G., trvale bydliskom R. XXX/X, G., adresa na doručovanie písomností: T. N., H. XX, R. R.

podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku

oslobodzuje

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 3Pv 171/20/6601 zo dňa 02. 09. 2022, ktorá mu kládla za vinu spáchanie prečinu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 05. 05. 2020 v presne nezistenom čase v Banskej Bystrici, na ulici H. XX, v areáli plážového kúpaliska, ktorého prevádzkovateľom je spoločnosť AQUALAND Slovakia s. r. o. so sídlom v Michalovciach, zadal príkaz na výber kalu - dnového sedimentu, ktorý vznikol ako vedľajší produkt odpadových vôd, v objeme celkovo 80 ton, zo sedimentačnej nádrže a jeho následné vysypanie do potoka Tajovka, ktorý preteká areálom plážového kúpaliska, čím týmto konaním spôsobil mimoriadne zhoršenie kvality potoka Tajovka v úseku toku v rkm 0,00 - 0,980, a to poškodením vodného biotopu o veľkosti 5 390 m², kde znalcom určená hodnota takto poškodeného biotopu bola stanovená na sumu 7.923,30 Eur, pričom došlo k nezvratnému poklesu početnosti ichtyomasy v potoku Tajovka na úrovni 30 %, čo predstavuje časť hodnoty priameho poškodenia zložky životného prostredia - rýb v hodnote 2.197,07 Eur, čím týmto konaním naplnil znaky mimoriadneho zhoršenia kvality vôd podľa § 41 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a konal tak v rozpore s § 39 ods. 2 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd poškodených:

- Slovenskú republiku, zastúpenú Okresným úradom Banská Bystrica, so sídlom Nám. Ľudovíta Štúra 5943/1, Banská Bystrica,
- Slovenský rybársky zväz, mestská organizácia Banská Bystrica, so sídlom Ruttkaya Nedeckého 2, Banská Bystrica,
s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/38/2022 zo dňa 24. 01. 2023 bol obžalovaný G.. C. E. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené v tomto rozsudku.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 300 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 a § 46 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd výkon trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov.

Podľa § 300 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 56 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému uložil aj peňažný trest vo výške 12.000,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému uložil povinnosť počas skúšobnej doby nahradiť poškodenej Slovenskej republike, zastúpenej Okresným úradom Banská Bystrica, so sídlom Nám. Ľudovíta Štúra 5943/1, Banská Bystrica, škodu spočívajúcu v ekologickej ujme vo výške 7.923,30 Eur a poškodení ichtyofauny vo výške 1.789,17 Eur, a poškodenému Slovenskému rybárskemu zväzu, mestskej organizácii Banská Bystrica, so sídlom Ruttkaya Nedeckého 2, Banská Bystrica, škodu vo výške 407,09 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaný, ktoré neskôr písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu v podstate tým, že napadnutý rozsudok je v rozpore s viacerými ustanoveniami Trestného poriadku. Zo skutkovej vety rozsudku vyplýva, že súd ho uznal za vinného za konanie spočívajúce v tom, že zadal príkaz na výber kalu a jeho následné vysypanie do potoka Tajovka a tak naplnil znaky skutkovej podstaty podľa § 300 ods. 1 Trestného zákona. Namietal absenciu presného znenia takého príkazu, ktorý mal údajne zadať, no okresný súd v rozsudku len zmätočne vysvetlil, aké druhy komunikácie poznáme. Čo si však má predstaviť pod termínom príkaz mu súd nijakým spôsobom nevysvetlil a ani nijako neodôvodnil. V zmysle Krátkeho slovníka slovenského jazyka pod termínom príkaz sa rozumie autoritatívne nariadenie na vykonanie niečoho, pričom za príkaz sa považuje rozkaz, ktorý je ústny alebo písomný prejav vôle, ktorým sa ukladá niekomu istá úloha. Ak teda mal zadať príkaz, tak ten musel byť jedine ústny alebo písomný a musel byť jasne formulovaný a zároveň musel byť adresovaný konkrétnej osobe. Z odôvodnenia rozsudku však vyplýva, že ani sám okresný súd vlastne v konečnom dôsledku nevie, ako mal príkaz vyzerať, či bol slovný alebo v inej forme. Ak mal byť totiž príkaz prednesený vo forme slovnej komunikácie, tak okresný súd bol povinný uviesť, v akej presnej forme, teda aké bolo presné znenie príkazu, aby bolo možné takúto komunikáciu následne vyhodnotiť z pohľadu skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Ak bol súd naopak názoru, že príkaz mal byť zadaný v neverbálnej forme, pričom neverbálny príkaz však nemôže byť daný, tak mal súd aspoň presne a jednoznačne špecifikovať, o aký neverbálny príkaz v danom prípade išlo. Z odôvodnenia rozsudku však vyplýva, že súd pripúšťa dve alternatívy, teda dva úplne odlišné spôsoby udelenia príkazu, čo však vyznieva máätúco a nezrozumiteľne.

Ďalej uviedol, že sám okresný súd poznamenal, že vykonané dôkazy je možné rozdeliť na dve skupiny, a to nepriamo, z ktorých ani z jedného bez pochyb nevyplynulo, že by svedkovia priamo počuli príkaz na vysypanie kalu do potoka Tajovka, a na dôkazy - výpovede svedkov, ktorí nechcú obžalovanému poškodiť a zhoršiť jeho postavenie. Súd teda sám priznáva, že neexistuje vôbec žiadny dôkaz, ktorý by ho usvedčoval zo skutku, ktorý mu je kladený za vinu, pričom ho ale paradoxne uznal za vinného, teda už len z tohto dôvodu je výrok rozsudku v rozpore s jeho odôvodnením, a nespĺňa tak základné atribúty v zmysle § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Ak totiž neexistuje svedok, ktorý by bol prítomný pri

zadaní príkazu, nie je možné konštatovať, že sa mal dopustiť skutku uvedeného v obžalobe. Z § 2 ods. 12 a § 168 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že rozsudok musí byť založený výhradne na dôkazoch, a nie na hypotetických a špekulatívnych úvahách. Za takejto dôkaznej situácie nemôže vysloviť jeho vinu, teda ide o zásadné porušenie procesných predpisov upravujúcich hodnotenie dôkazov, ako aj obsah samotného rozsudku. Čo sa týka druhej skupiny dôkazov, teda výpovedí svedkov, ktorí mu nechcú poškodiť, tak poukázal na to, že svedkovia boli riadne zákonne poučení a nepotvrdili existenciu akéhokoľvek jeho protiprávneho konania, a preto podľa názoru súdu je to zrejme preto, že sú lojálni, resp. s ním chcú spolupracovať. Z takejto úvahy súdu možno badať určitú vopred prítomnú predpojatosť o tom, že sa dopustil skutku, pričom takýmto postupom dochádza k porušeniu zásady prezumpcie neviny. Súd úplne bezdôvodne spochybňuje riadne zákonné výpovede, ktoré sú v jeho prospech, a namiesto toho, aby dôkaznú núdzu vyhodnotil v intenciách § 285 písm. a) Trestného poriadku, rozoberá koncepciu štatutárneho orgánu v zmysle Obchodného zákonníka, pričom ide o úvahy, ktoré nemajú absolútne žiadny súvis so skutkom, ale sú špekulatívne, s cieľom nahrádzať absenciu akýchkoľvek dôkazov, ktoré by preukazovali jeho vinu. Pokiaľ ho súd uznal za vinného, mal reagovať na jeho obhajobnú námietku, komu konkrétne mal byť údajný príkaz adresovaný, akej osobe, kde mal tento príkaz zadať a kto všetko tam bol prítomný a predovšetkým, z akého dôkazu to vyplýva. V odôvodnení rozsudku však súd teoretizuje, komu asi pokyn nedal, a komu asi možno pokyn mohol dať. Na takýchto teoretických konštruktoch nesmie byť v žiadnom prípade založená vina, keďže sám okresný súd vlastne ani nevie, aký príkaz, v akej forme, a komu bol údajný príkaz zadaný.

V ďalšej časti odôvodnenia odvolania uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že to bol práve svedok O., šofér nakladača, kto mal reálne fyzicky vysypať kal do potoka Tajovka, a teda mu nie je zrejmé, prečo bola táto osoba v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní vypočúvaná v procesnom postavení svedka, ak teda došlo k protiprávnemu konaniu, tak jedine a primárne konaním tohto svedka. K tejto námietke okresný súd opätovne nezaujal žiadne stanovisko, a konanie takejto osoby sa malo premietnuť aj do skutkovej vety podanej obžaloby. Súd podporne poukázal na to, že N. L. ani svedok N. nemali prospech z vysypania kalu do potoka Tajovka, ale ten mal mať jedine on, pričom ide zase len o špekulatívny záver. Motív, resp. dôvod, pre ktorý sa rozhodol N. L. dať takýto pokyn svedkovi N. mohol byť rôzny, pričom súd ďalej nerozoberal, prečo, a najmä z akých dôkazov dospel k záveru, že prospech mal byť motívom skutku. Navyše, práce sa vykonávali pre obchodnú spoločnosť AQUALAND Slovakia, s.r.o, a nie pre neho ako fyzickú osobu, ide teda o dva úplne odlišné subjekty práva, teda on nemohol mať žiadny prospech. Jasne uviedol, že kal sa vždy vyvážal, aj deň pred skutkom, na tzv. kypu a s takýmto postupom spoločnosť AQUALAND Slovakia, s.r.o., nemala spojené žiadne náklady. Okresný súd tiež poukázal na to, že pred spáchaním skutku došlo k vytvoreniu podmienok, a to odstránením pletiva, pričom k tomu mohlo dôjsť len s jeho vedomím, keďže ide o jeho majetok a je nepravdepodobné, že by mu bolo jedno, že s jeho majetkom zamestnanci narábajú nehospodárne. Predmetná úvaha je však založená na tvrdeniach, ktoré sa preukázateľne nezakladajú na pravde, pretože nie je pravda, že pletivo, ktoré malo byť poškodené, je jeho majetkom. Taktiež poukázal na to, že okresný súd si sám kladie rečnickú otázku, že od koho iného mohol vyjsť pokyn na naloženie s kalom, ak nie od obžalovaného. Takéto úvahy sú však zjavným porušením zásady zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Táto zásada vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty a nie iba o tie pravdepodobné. Ak ostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je potrebné s použitím zásady in dubio pro reo rozhodnúť v prospech obžalovaného a neuznať ho vinným. Okresný súd sám konštatuje, že ani jeden z vykonaných dôkazov nepreukazuje jeho vinu. Súd sa tak snažil túto situáciu vyriešiť nepochopiteľne tým, že aplikoval akési vylučovacie metódy, spočívajúce v úvahách, že kto iný by mohol dať teoreticky príkaz, ak nie on. Z odôvodnenia rozsudku totiž vôbec nebola vylúčená situácia, že rozhodnutie vysypať kal do potoka Tajovka bolo vlastným, samostatným rozhodnutím N. L., ktoré bolo jednoznačne akceptované tak svedkom N., ako aj svedkom O.. Súd tak absolútne ignoruje situáciu, dôkazne zreteľne preukázanú, že pokyn, resp. rozhodnutie N. L. bolo svojvoľné, pričom ale za takéto konanie nemôže niesť zodpovednosť konateľ spoločnosti.

Záverom podaného odvolania obžalovaný uviedol, že v napadnutom rozsudku absentuje presvedčivé odôvodnenie, ktoré by jasne a zrozumiteľne dávalo odpovede na všetky skutkovo relevantné otázky. Okresný súd nepostupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a taktiež poukázal na to, že princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými obžalovaným. Nedostatočným

odôvodnením svojho rozhodnutia vo vzťahu k ním prezentovaným podstatným námietkam došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ako vyplýva zo všetkých uvedených námietok, je zjavné, že okresný súd porušil jednotlivé predpisy Trestného poriadku v jeho neprospech. Poukázal na zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá však má svoje limity a jej kontrola je zabezpečená najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd v jeho trestnej veci rezignoval na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo celkovo presvedčivé. Rozsudok je na mnohých miestach arbitrárny, kedy súdom zistený skutkový stav nemá oporu vo vykonaných dôkazoch a absencia dôkazov je nahrádzaná hypotetickými úvahami. Na základe uvedených skutočností preto navrhol, keďže zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by sa dopustil skutku, ktorý je predmetom podanej obžaloby, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 sám rozhodol tak, že ho oslobodí spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a) Trestného poriadku. Alternatívne navrhol, aby krajský súd vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný neskôr doplnil dôvody odvolania aj prostredníctvom svojho druhého obhajcu, keď nad rámec predošlej argumentácie v podstate uviedol, že ak by jeho vina mala vyplývať z toho, že ako štatutárny orgán spoločnosti AQUALAND Slovakia, s.r.o., sa pohyboval v čase skutku na mieste, kde sa stal, tak skutková veta nie je takto formulovaná, takáto skutková situácia by ani nebola trestným činom, a ani nebola preukázaná žiadnym vykonaným dôkazom. Ďalej uviedol, že vyšetrovateľ ani prokurátorka sa neriadili záväzným pokynom zo dňa 13. 09. 2021 ohľadom preukazovania prospechu, ktorý mal byť údajne motívom skutku, pričom okresný súd tento nedostatok vyšetrovania úplne prehliadol a ani sám v uvedenom smere nevykonal dokazovanie a aj tak dospel k svojmu záveru o akomsi prospechu obžalovaného, ktorý však nie je nijako konkretizovaný, resp. kvantifikovaný. Vo vzťahu k nezákonnému ukončeniu vyšetrovania poukázal na to, že toto namietal už dňa 07. 10. 2022 v súdnom konaní, no bez adekvátnej reakcie súdu v napadnutom rozsudku. V zázname o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 13. 09. 2022 sa totiž uvádza, že obhajca JUDr. A. L. bol o termíne preštudovania upovedomený dňa 08. 09. 2022, k čomu je pripojené upovedomenie o preštudovaní s dvomi vrátenými nedoručenými zásielkami s nesprávnou adresou obhajcu. Z uvedeného nemôže vyšetrovateľ vyvodzovať fikciu doručenia, keďže upovedomenie bolo doručované na zlé adresu, preto neuskutočnením preštudovania vyšetrovacieho spisu bolo porušené právo obžalovaného na obhajobu. Záverom uviedol, že Slovenská inšpekcia životného prostredia začala voči spoločnosti KOPTECH s.r.o. správne konanie vo veci uloženia pokuty za porušenie § 39 ods. 2 vodného zákona, je preto nepochopiteľné, že okresný súd vyhovel v celom rozsahu obžalobe a vyvodil trestnoprávnu zodpovednosť voči konkrétnej fyzickej osobe, pričom sa paralelne vedie správne konanie s celkom jasne preukázateľným objektívne zisteným skutkovým stavom postačujúcim na vyvodenie administratívnoprávnej zodpovednosti. S poukazom na uvedené je preto podľa jeho názoru rozsudok nesprávny a nezákonný, dostatočne neodôvodnený vo vzťahu k jeho obhajobe a teda zmaťochý. Preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil ho spod obžaloby, alternatívne, ak sa krajský súd s takýmto návrhom nestotožní, aby zmiernil pôvodne uložený trest a uložil mu len trest peňažný, bez uloženia trestu odňatia slobody.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomného odôvodnenia podaného odvolania a navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol tak, že oslobodí obžalovaného spod obžaloby v zmysle § 285 písm. c) Trestného poriadku, alternatívne, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Ďalší obhajca obžalovaného v rámci verejného zasadnutia nad rámec podaných odvolaní uviedol, že z vykonaných dôkazov vôbec nevyplýva, že sa skutok stal a teda je zjavné, že nebolo preukázané, že obžalovaný zadal príkaz na výber kalu a jeho vysypanie do potoka. Takéto jeho konanie nevyplýva ani z priamych ani z nepriamych dôkazov. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu z dôvodu porušenia práva na obhajobu. Zo spisu je zjavné, že čo sa týka jeho osoby, tak sa vrátili celé neotvorené zásielky ohľadne upovedomenia o preštudovaní spisu, na ktorých oboch bola uvedená nesprávna adresa jeho kancelárie, pričom je zvláštne, že vyšetrovateľ vedel posilať iné upovedomenia na správnu adresu a v tomto prípade ich poslal na iné adresy. Z takéhoto doručovania nie je možné vyvodiť fikciu doručenia a teda ani nie je možné takýmto spôsobom ukončiť vyšetrovanie. Paralelne s týmto trestným konaním sa vedie správne konanie voči spoločnosti KOPTECH s.r.o., ako faktického vykonávateľa prác v inkriminovaný deň. Preto navrhol, aby na základe týchto skutočností krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil obžalovaného spod obžaloby, alternatívne aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný, dôvodný a správny vo všetkých jeho výrokoch, skutkový stav považuje za náležite zistený a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný v rámci verejného zasadnutia uviedol, že sa pridrižiava prednesu svojich obhajcov, nikomu žiadny príkaz na vysypanie kalu nedal, preto požiadal, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku síce uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali, avšak po takto vykonanom dokazovaní okresný súd dospel k nesprávnym právnym záverom.

S poukazom na odvolacie dôvody obžalovaného krajský súd musí konštatovať, že na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, či takýto skutok je trestným činom, resp. či skutok spáchal obžalovaný.

Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka k obžalovanému, teda či svedok s obžalovaným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným), ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

V tejto súvislosti krajský súd musí konštatovať, že z vykonaného dokazovania v podstate vyplynulo, že svedok O. O. vypovedal, že to, kde má sypať, mu ukázal zamestnanec obžalovaného. Ten zamestnanec mu uviedol, že pán E. povedal, že tu (do potoka). Svedok D. N., ktorý sedel v nakladači so svedkom O. zase vypovedal, že jemu nariadil N. L., že kal budú vyvážať do potoka. Zo spisového materiálu je ďalej zrejmé, že N. L. v priebehu prípravného konania zomrel (dňa 13. 09. 2020), pričom ho orgány činné v trestnom konaní nestihli vypočuť, a to napriek tomu, že od začatia trestného stíhania do vzniesenia obvinenia uplynula doba viac ako jedného roka a počas tohto obdobia neboli vykonané žiadne procesné úkony týkajúce sa výsluchov svedkov. Nebolo potom možné relevantným spôsobom verifikovať výpoveď ani svedka O., ani svedka N., teda ide o nepriame dôkazy, výpovede z počutia, pričom žiadny z

vypočutých svedkov nepotvrdil, že by príkaz na vysypanie kalu do potoka počuli od obžalovaného. V tomto prípade tak nejde o logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá by bez akýchkoľvek dôvodných pochybností usvedčovala zo spáchania skutku práve obžalovaného MUDr. C. E..

Okresný súd síce veľmi vyčerpávajúcim spôsobom v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, na základe akých úvah dospel k záveru o vine obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, avšak je nutné konštatovať, že ide o závery hypotetické, bez relevantného podkladu vo vykonanom dokazovaní, pričom na hypotetických záveroch nie je možné založiť výrok o vine obžalovaného, akokoľvek by tieto hypotetické závery viedli k osobe obžalovaného ako páchatelovi trestného činu. Rovnako tak nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by svedkovia svojimi výpoveďami nechceli poškodiť obžalovanému, teda zhoršiť jeho postavenie, ako to uviedol okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, pretože všetci svedkovia boli pred svojim výsluchom riadne procesne poučení aj o následkoch krivej výpovede, neboli v ich výpovediach zistené rozpory, a nebolo ani preukázané, že by obžalovaný na svedkov akýmkoľvek spôsobom vplýval, aby vypovedali v jeho prospech.

Krajský súd napokon skúmal, či by bolo možné eventuálne upraviť skutkovú vetu podanej obžaloby, keďže vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že príkaz na vysypanie kalu do potoka Tajovka vydal obžalovaný, a nebol v podstate zistený ani obsah takéhoto príkazu, a ani to, ktorej konkrétnej osobe mal takýto príkaz adresovať. Skutková veta podanej obžaloby je postavená na priamom úmysle, ktorý však vykonaným dokazovaním preukázaný nebol, preto pri zachovaní totožnosti skutku krajský súd vyhodnocoval, či by bolo možné konanie obžalovaného kvalifikovať v zmysle nepriameho úmyslu, teda že nezabránil vydaniu životného prostredia do nebezpečenstva vzniku malej škody, avšak z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že počas toho, ako sa kal vysypal do potoka Tajovka, obžalovaný nebol v areáli kúpaliska, žiadny z vypočutých svedkov ho tam v danom čase nevidel, pričom na miesto sa dostavil až po tom, ako bola privolaná hliadka polície.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti tak po vykonanom dokazovaní nebolo možné dospieť k záveru, že vina obžalovaného bola bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázaná. Keďže okresný súd v rámci hlavného pojednávania vykonal všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy, krajský súd nezistil žiadny zákonný dôvod pre to, aby mohol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku po zrušení napadnutého rozsudku oslobodil obžalovaného MUDr. C. E. spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Aj oslobodenie obžalovaného spod obžaloby je zákonným rozhodnutím v prípade, ak prokurátor, ktorý zastupuje obžalobu, neunesie dôkazné bremeno. Preto krajský súd v tomto prípade, rešpektujúc zásadu in dubio pro reo, nemal inú možnosť, ako oslobodiť obžalovaného spod obžaloby.

Záverom k namietanému porušeniu práva na obhajobu nezákonným ukončením vyšetrovania (bez preštudovania vyšetrovacieho spisu obhajcom obžalovaného) krajský súd len poznamenáva, že takéto porušenie procesných práv môže byť dôvodom pre odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi, nie je to však dôvodom pre vyslovenie porušenia zákona, a to z dôvodu, že došlo v súdnom konaní v danom smere k „náprave“. Rovnako tak Európsky súd pre ľudské práva opakovane judikoval, že nedostatok času alebo možností k príprave obhajoby v jednej fáze konania je možné napraviť, pokiaľ obhajoba takú možnosť dostane neskôr. Z obsahu spisového materiálu je zistiteľné, že obžalovaný, ako aj jeho obhajcovia, mali v priebehu celého súdneho konania dostatok času a príležitostí oboznámiť sa s

obsahom celého spisového materiálu za účelom prípravy obhajoby. Obžalovaný mal taktiež od začiatku konania možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré mu boli kladené za vinu, k dôkazom o nich, a taktiež mohol robiť návrhy na doplnenie dokazovania a podávať opravné prostriedky. V súdnom konaní bolo teda obžalovanému plne umožnené uplatnenie jeho práv, krajský súd preto uzatvára, že nedošlo k porušeniu práva na obhajobu.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.